

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΣΕΙΡΑ:	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ:	

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α) πολιτική του κατευνασμού
- β) ζώνες κατοχής
- γ) το κίνημα των Αδεσμεύτων

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν Σωστό ή Λάθος.

- α . Ο ρωσοτουρκικός πόλεμος του 1828 – 1829 άσκησε την απαιτούμενη πίεση στην Πύλη να αναγνωρίσει με τη Συνθήκη Ειρήνης της Αδριανούπολης την αυτονομία της Σερβίας.
- β . Το έργο του Τρικούπη συνέχισε, μετά την έλευση του στην κεντρική ελληνική πολιτική σκηνή, ένας ακόμη μεγάλος εκσυγχρονιστής, ο Αλ.Κουμουνδούρος.
- γ . Η ομώνυμη Συνθήκη Ειρήνης, που υπογράφηκε στο Βουκουρέστι την 28 Ιουλίου/10^η Αυγούστου 1913, κατακύρωσε την Καβάλα και την περιοχή της στη Βουλγαρία.
- δ . Οι εκλογές του Μαΐου του 1915 έδωσαν και πάλι τη νίκη στον Βενιζέλο και ανανέωσαν τη λαϊκή εντολή να χειριστεί αυτός τις τύχες της χώρας.
- ε . Η συνθηκολόγηση άνευ όρων της Γερμανίας υπογράφηκε στις 8 Μαΐου 1945 από τον στρατηγό Γιοντλ στη Reims.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Να αναπτύξετε τα όσα γνωρίζετε για την δημιουργία της Μεγάλης Βουλγαρίας και τις συνέπειες που είχε για τη χώρα μας.

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Β2

Ποια γεγονότα μετά την έκρηξη της Οκτωβριανής Επανάστασης οδήγησαν στην εγκαθίδρυση του κομμουνιστικού καθεστώτος;

Μονάδες 12**ΟΜΑΔΑ Β****ΘΕΜΑ Γ1**

Αξιοποιώντας τις πληροφορίες των ιστορικών παραθεμάτων και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στο εδαφικό καθεστώς της ηττημένης Γερμανίας στο τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου (Μονάδες 12), καθώς και στον διαμελισμό της και στην επανένωσή της το 1989 (Μονάδες 13).

Μονάδες 25**Κείμενο Α**

«Έχει ήδη γίνει φανερό», έγραφε ο Μπάζιλ Ντέιβιντσον το 1950, «ότι η χάραξη μιας συνοριακής γραμμής, από πάνω ως κάτω, στη μέση της Γερμανίας σήμανε επίσης τη διαίρεση της Ευρώπης». Εκ των υστέρων δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, ακόμα και νικημένη, η Γερμανία κρατούσε το κλειδί για τη μοίρα της Ευρώπης και ότι η διχοτόμησή της διαίρεσε τελικά και την ήπειρο. Εκείνο που, αντιθέτως, δεν είναι καθόλου φανερό είναι σε ποια στιγμή έγινε αναπόφευκτη η διχοτόμηση και εξαιτίας των ενεργειών τίνος. Στο κάτω – κάτω, οι τρεις Μεγάλοι συμφωνούσαν το 1945 ότι η Γερμανία έπρεπε να κρατηθεί ενωμένη. Πώς τότε, επήλθε η διχοτόμηση; Ήταν αποτέλεσμα της σοβιετικής αδιαλλαξίας, ή μήπως της πολιτικής των Δυτικών όπως υποστήριζε ο Ντέιβιντσον; (...)

Η πολιτική των Συμμάχων για άνευ όρων συνθηκολόγηση που πρωτοδιακηρύχθηκε το 1943, τελικά επικράτησε. Οι νικητές στην αρχή είχαν κοινούς στόχους. Όλοι συμφωνούσαν ότι έπρεπε να εξαιρεθεί ο ναζισμός για χάρη της ευρωπαϊκής ασφάλειας. Όλοι είχαν δεσμευτεί ότι θα τιμωρούσαν τους Γερμανούς εγκληματίες πολέμου. Η Διακήρυξη της Γιάλτας έκανε νύξη για πιθανό διαμελισμό της χώρας, αλλά αναφερόταν επίσης σε κεντρικούς γερμανικούς θεσμούς. Τέλος, όλοι συμφωνούσαν ότι έπρεπε να «εκδημοκρατιστεί» η Γερμανία.

Το κοινό αυτό έδαφος αποτέλεσε τη βάση για τις δηλώσεις που έγιναν μετά τη διάσκεψη του Πότσταμ, τον Ιούλιο του 1945. Κάνοντας διάκριση ανάμεσα στον εθνικοσοσιαλισμό και στον γερμανικό λαό, η συμφωνία έλεγε πως ο δεύτερος έπρεπε να ετοιμαστεί «για να ανοικοδομήσει τη ζωή

του σε δημοκρατική και φιλειρηνική βάση». Ταυτόχρονα το Πότσνταμ γλιστρούσε πάνω στα διευρυμένα πεδία διαφωνίας των Τριών Μεγάλων. Και όμως, καμιά τέτοια διαφωνία δεν έπαιξε τόσο άμεσο ρόλο το καλοκαίρι του 1945 όσο η θέση που πήραν οι Γάλλοι, οι οποίοι δεν προσκλήθηκαν καθόλου στο Πότσνταμ αλλά τους είχε δοθεί μια δική τους ζώνη κατοχής. Ο Ντε Γκωλ ήταν ο κύριος αντίπαλος μιας ενωμένης Γερμανίας. Αντιτάχθηκε με πείσμα στην ιδέα μιας κεντρικής γερμανικής διοίκησης που θα λειτουργούσε κάτω από τον έλεγχο της Επιτροπής Ελέγχου και ήθελε να προσαρτήσει γερμανικά εδάφη και να διασπάσει σε κομμάτια το παλιό γερμανικό κράτος. Εν τέλει οι Γάλλοι ατύχησαν στις εδαφικές τους φιλοδοξίες. Ήδη όμως το βέτο τους είχε αποτρέψει το ενδεχόμενο να μείνει ενωμένη η Γερμανία, και στο μεταξύ οι πολιτικές που ακολουθούνταν στις διαφορετικές ζώνες κατοχής διαμόρφωναν αποκλίνοντα κοινωνικά και πολιτικά καθεστώτα.

Mark Mazower

Σκοτεινή Ήπειρος, ο ευρωπαϊκός εικοστός αιώνας

Εκδ. Αλεξάνδρεια

Σελ. 39 – 40

Κείμενο Β

Η πιο θεμελιώδης μεταβολή που επέφερε η κατάρρευση της σοβιετικής αυτοκρατορίας στην ευρωπαϊκή ισορροπία δυνάμεων ήταν η επανένωση της Γερμανίας. Κι ωστόσο, αυτή ήταν εξίσου απρόβλεπτη όσο και ο διαμελισμός της σαράντα χρόνια νωρίτερα. Η αρχική διαίρεση της Γερμανίας μπορεί να μην ήταν στα σχέδια καμιάς από τις μεγάλες δυνάμεις (με εξαίρεση τη Γαλλία), αλλά από τη στιγμή που συντελέστηκε καμιά τους δεν έστερξε να την ανατρέψει.(.....)

Θα είχε όμως συμβεί ποτέ η επανένωση, αν δεν είχε ανοίξει το Τείχος του Βερολίνου το Νοέμβριο που σήμανε το τέλος του ψυχρού πολέμου;(...)

Ίσως ο Ψυχρός Πόλεμος να έληξε εξαιτίας ενός απλού διοικητικού λάθους. Είναι αρκετοί οι δυτικοί δημοσιογράφοι που ισχυρίζονται ότι αυτοί υπέβαλαν το ζωτικό ερώτημα στη συνέντευξη τύπου της 9^{ης} Νοεμβρίου στο Ανατολικό Βερολίνο : από πότε επρόκειτο να τεθούν σε ισχύ οι νέοι φιλελευθεροποιημένοι ταξιδιωτικοί κανονισμοί για τους Ανατολικογερμανούς, που μόλις είχε εξαγγείλει ο εξαντλημένος εκπρόσωπος τύπου της κυβέρνησης Γκύντερ Σβαμπόφσκι; Χωρίς να έχει συγκεκριμένες οδηγίες γι αυτό το ζήτημα, ο Σβαμπόφσκι αυτοσχεδίασε : «Από αυτή στιγμή». Αργότερα παραδέχτηκε πως οι αρχές δεν είχαν

φανταστεί ότι χιλιάδες άνθρωποι θα «ορμούσαν με τέτοιο πάθος» μέσα σε λίγες ώρες στο Σημείο Ελέγχου Τσάρλι. Οι σαστισμένοι συνοριακοί φύλακες δεν είχαν ιδέα τι έπρεπε να κάνουν με όλους αυτούς. Όταν τελικά οι πολιτικοί τους διέταξαν να αφήσουν τον κόσμο να περάσει, είχαν ήδη αρχίσει να το κάνουν από μόνοι τους.

Mark Mazower , Σκοτεινή Ήπειρος, σελ. 213 – 214

ΘΕΜΑ Δ1

Με βάση το παρακάτω παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στην Εθνική Αντίσταση κατά των δυνάμεων του Άξονα και στη σημασία της.

Μονάδες 25

Αξιόλογη ήταν η συμβολή στον συμμαχικό αγώνα των αντιστασιακών οργανώσεων στην κατεχόμενη Ελλάδα, ιδίως μάλιστα του ΕΑΜ και του ΕΔΕΣ, που διενεργούσαν δολιοφθορές με τη βοήθεια Βρετανών αξιωματικών – συνδέσμων που έπεσαν με αλεξίπτωτο και αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον των δυνάμεων κατοχής του Άξονα. Τις αντιστασιακές οργανώσεις ενίσχυε πολιτικά, οικονομικά και στρατιωτικά η βρετανική κυβέρνηση, διατηρούσε δε στα πολεμικά αρχηγεία τους μέλη της Βρετανικής Στρατιωτικής Αποστολής (η οποία εξελίχθηκε στη Συμμαχική Στρατιωτική Αποστολή το 1944), της οποίας αποστολή ήταν να συντονίζει τις ενέργειες των αντιστασιακών μονάδων ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι πολεμικοί στόχοι των συμμάχων στον αγώνα κατά του Άξονα.

**Θάνος Βερέμης – Γιάννης Κολιόπουλος,
Ελλάς, Η σύγχρονη συνέχεια
Εκδ. Καστανιώτη
Σελ. 296**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α1.

α) Σχολ.βιβλ. σελ. 112 «Οι δραματικές αυτές εξελίξεις συντελέστηκαν ...αξιώσεις του Χίτλερ».

β) Σχολ.Βιβλ. σελ. 143 «Μετά το 1945 η Γερμανία μοιράστηκε σε τέσσερις ζώνες κατοχήςσε τέσσερις αντίστοιχες ζώνες κατοχής» και σελ. 243 γλωσσάρι

γ) Σχολ.Βιβλ. σελ. 153 «Στους κόλπους του Τρίτου Κόσμου αναπτύχθηκε το Κίνημα των Αδεσμεύτωννα επιτύχει τους φιλόδοξους στόχους του».

ΘΕΜΑ Α2

α Σ , β Λ , γ Λ , δ Σ , ε Σ

ΘΕΜΑ Β1

Σχολ.Βιβλ. σελ. 63 – 64 «Το 1878, με τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου, την οποίακαθώς και αντάρτικες ομάδες από την Ελλάδα και τη Βουλγαρία».

ΘΕΜΑ Β2

Σχολ.Βιβλ. σελ. 95 «Τον Νοέμβριο (Οκτώβριο με το παλιό ημερολόγιο)υπό την πολιτική κηδεμονία της κομμουνιστικής επαναστατικής ηγεσίας».

ΘΕΜΑ Γ1

Απάντηση συνδυαστική: από το Σχολ.Βιβλ. σελ. 136 – 137 «Το εδαφικό καθεστώς της ηττημένης Γερμανίας. Όταν μετά τον τερματισμόενσωματώθηκαν στην ΕΣΣΔ».

Σχολ.Βιβλ. σελ. 142 «Μετά το 1945 η Γερμανία μοιράστηκεμε πρωτεύουσα το Ανατολικό Βερολίνο».

Σχολ.Βιβλ. σελ. 146 – 148 «Στις αρχές της δεκαετίας του 1960.....έως την πτώση του το 1989». και «Το φθινόπωρο του 1989 ο Γκορμπατσόφ επισκέφτηκε το Ανατολικό Βερολίνοστην επανένωση της Γερμανίας».

Τα ιστορικά παραθέματα διαφωτίζουν και συμπληρώνουν την ιστορική γνώση. Σχετικά με το εδαφικό καθεστώς της ηττημένης, στο τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου Γερμανίας, επαληθεύεται σύμφωνα με το κείμενο Α, το γεγονός ότι δεν ήταν μια κοινή απόφαση των Συμμάχων. Ο διαμελισμός ήταν μια σκέψη που τελικά επικράτησε εξαιτίας της επιμονής της Γαλλίας. Η διαίρεση της Γερμανίας αναπόφευκτα οδήγησε στη διαίρεση της Ευρώπης. Στο κείμενο Β΄ δίνονται στοιχεία για την ένωση των δύο γερμανικών κρατών και την κατάρρευση του τείχους του

Βερολίνου. Σύμφωνα με το σχολικό βιβλίο ήταν πρόταση του ηγέτη της ΕΣΣΔ Μιχαήλ Γκορμπασόφ, να επιτραπεί η ελεύθερη επικοινωνία των κατοίκων του Βερολίνου. Σύμφωνα με το κείμενο Β΄, ένα τυχαίο και απρόβλεπτο γεγονός οδήγησε τον κόσμο σε έναν αυθόρμητο ξεσηκωμό που γκρέμισε το τείχος και αναπόδραστα ένωσε το Ανατολικό με το Δυτικό Βερολίνο.

ΘΕΜΑ Δ1

Σχολ.βιβλ. σελ. 123 – 124 «Η ανάπτυξη ενός ισχυρού κινήματος Εθνικής Αντίστασης στην κατεχόμενη Ελλάδα υπήρξεεκτελέσεις, βασανισμοί, φυλακίσεις έπληξαν χιλιάδες αγωνιστές».

Το παράθεμα επιβεβαιώνει την ιστορική γνώση. Πιο συγκεκριμένα, εστιάζει στις δύο μεγαλύτερες αντιστασιακές οργανώσεις (ΕΑΜ και ΕΔΕΣ) οι οποίες λειτουργούσαν υπό την καθοδήγηση και αρωγή των συμμαχικών δυνάμεων και ιδιαίτερα των Βρετανών. Η βρετανική κυβέρνηση ουσιαστικά συντόνιζε όλες τις αντιστασιακές πράξεις κατά των δυνάμεων του Άξονα στις κατεχόμενες χώρες για να είναι αποτελεσματικότερες. Ο ηγετικός αυτός ρόλος των Άγγλων εξαργηρώθηκε μετά την απελευθέρωση και στη χώρα μας.

**Από το Ιστορικό τμήμα των φροντιστηρίων Πουκαμισάς
Ηρακλείου συνεργάστηκαν:
Ελ. Καραταράκη, Χρ. Νικολουδάκης**

